

COMMISSIE BESTUUR, ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

Delft, 04 december 2018

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 4 december 2018 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering van 20 december 2018.

Aanwezig:

dhr. drs. M. Smits	hoogheemraad, plv. voorzitter
mevr. mr. A.J. Buisman	secretaris
dhr. ir. L.P.I.M. Hombergen	PvdA
mevr. ir. E.V.B.M. Alferink	PvdA
dhr. ir. F.L.J. van Kasteren	AWP Delfland
dhr. P.J. van Adrichem	VVD
mevr. N.J. Dijkshoorn-van Dijk	Ongebouwd
mevr. M.D.M. Ammerlaan-Romeyn	Ongebouwd
dhr. mr. P. van den Berg	Bedrijfsgebouwd
dhr. mr. Y. Lont	ChristenUnie-SGP
dhr. drs. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. ir. J.B. Simon	Partij voor de Dieren
dhr. mr. S.F. Fekkes	50PLUS
dhr. C. Kuijvenhoven RA	CDA
mevr. drs. M.J. Hilders	Integer Liberaal
dhr. S.C.P. van Boxmeer	Natuurterreinen
dhr. M. Vissers	Water Natuurlijk

Afwezig:

dhr. dr. P.H.W.M. Daverveldt	dijkgraaf, voorzitter
dhr. J.G.M. Schouffoer	Natuurterreinen
mevr. mr. Th. Eekhout	VVD
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar	Bedrijfsgebouwd
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA
dhr. J. de Nooy	Westland Natuurlijk
mevr. drs. W.H. de Zoete	ChristenUnie-SGP

Voorts zijn aanwezig:

dhr. dr.ir. C. Cuypers	agendapunt 04B.01
dhr. drs. O. Helsen	agendapunt 04B.02
dhr. K. Dourga	agendapunt 04B.03
dhr. ir. G. Gelling	agendapunten 04B.04 en 05

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur. De dijkgraaf is afwezig doordat hij onlangs letsel opliep bij een fietsongeluk. De fractie Westland Natuurlijk is verhinderd.

De agenda

De heer Hombergen heeft een vraag bij agendapunt 05.01 over de RBG.

Met deze aanvulling wordt de agenda vastgesteld.

2. Vaststellen notulen van de vergaderingen van 6 november 2018

Tekstueel:

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van:

Naar aanleiding van de notulen worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt.

Het verzamelformulier

Het verzamelformulier wordt niet besproken.

Toezeggingenlijst

De toezeggingenlijst is geactualiseerd. Het punt over het tellen van de vissen is erg lastig uitvoerbaar gebleken. De voorzitter stelt de commissie voor dit punt te schrappen.

De heer Nanninga verzoekt dit dan wel met toelichting terug te koppelen aan de melder.

Verder wordt de toezeggingenlijst ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

a. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

Hoogheemraad Smits heeft een bijeenkomst van het Waterschapshuis bijgewoond over onder andere het e-beraad en de verdere digitalisering. Het Waterschapshuis zal ook aansluiten bij de Werkgeversvereniging Unie van Waterschappen.

b. Terugkoppeling Uniecommissies

Er wordt niets teruggekoppeld vanuit de Uniecommissies.

4. B. Bespreekstukken

01. Bestuurlijke P&C-cyclus 2019

Eerste termijn

De heer Van Kasteren merkt op dat AWP Delfland niet is vertegenwoordigd in de Rekeningencommissie. De fractie gaat akkoord met het voorstel, mits de afgeslankte cyclus alleen voor 2019 geldt. De fractie wil inzicht behouden in de verschillen tussen Burap en jaarrekening. Vanaf 2020 zou de fractie terug willen naar de oude planning, inclusief Kadernota.

De heer Lont leest in het voorstel dat het gaat om een eenmalige afwijking. In de verordening ziet hij geen afwijkingsbevoegdheid, dus hij adviseert deze bevoegdheid duidelijk af te hechten. Spreker is er geen voorstander van om te veel stukken ineens te behandelen. Hij sluit zich aan bij de voorkeur dat het alleen gaat over 2019.

De heer Nanninga vindt de eenmaligheid ook belangrijk. Hij is benieuwd hoe de portefeuillehouder aankijkt tegen het vervolg.

De heer Van Boxmeer is benieuwd hoe de functie van de prestatie-indicatoren in het geheel worden meegenomen. Hij geeft het college mee om in de planning inzichtelijk te maken hoe de financiële cyclus verbonden is met de prestatie-indicatoren.

De heer Van Adrichem wil graag eerst evalueren hoe de nieuwe structuur werkt, voordat wordt geconcludeerd dat het oude systeem weer terug moet komen. Er gaat veel ambtelijke tijd in de verantwoordingscyclus zitten. Nu dit voorstel voor een efficiëntieslag er ligt, zou hij graag serieus overwegen of het structurele proces niet eenvoudiger kan, ook wat de rol van de VV betreft.

De Heer Kuijvenhoven kan zich vinden in het voorstel. Hij vindt het van belang dat de afwijkingen tussen de najaarsbrief en de burap beperkt blijven. Efficiëntiewinst met betrekking tot belasting van de organisatie vindt hij belangrijk om serieus af te wegen. Hij zou graag zien dat dit een volwaardige verandering is, zo lang de evaluatie maar goed is. Hij waarschuwt voor vrijblijvendheid.

De heer Simon sluit zich aan bij de heer Kuijvenhoven. Substantiële afwijkingen moeten altijd goed gecommuniceerd worden.

Mevrouw Ammerlaan is kritisch over het voornemen om ook de kadernota te schrappen. Het wordt steeds moeilijker om als VV goed de vinger aan de pols te houden. Er is wel een kader nodig bij de keuzes die in de begroting worden gemaakt. Ze vraagt of het college nog met een voorstel komt over hoe de VV bij de hand wordt genomen en of er ook iets verandert aan de indeling in programma's. In het kader van de efficiëntie vraagt ze zich af of er met het nieuwe systeem niet gemakkelijker informatie kan worden samengesteld, waardoor de rapportages minder belastend worden voor de organisatie. De timing van de evaluatie in het najaar lijkt haar wat ongunstig; dan heeft de nieuwe VV nog geen hele bestuurscyclus doorlopen.

De heer Van den Berg heeft net als fractie Ongebouwd een kritische houding tegenover het voorstel, hoewel hij zich voor het verkiezingsjaar 2019 iets kan voorstellen bij een slankere cyclus. Het samenvoegen van kadernota en begroting lijkt hem riskant omdat de VV dan geen ruimte meer zal hebben om ruime invloed uit te oefenen. Het voorstel lijkt te passen in dezelfde ontwikkeling als die met de bulkkredieten: de invloed van de VV aan de voorkant wordt ingeperkt. Tegelijkertijd heeft spreker oog voor de werklust van de organisatie. Hij vraagt of er geen alternatieven denkbaar zijn, zoals bijvoorbeeld het organiseren van een kaderdebat in het voorjaar, waarmee de VV het college een richting kan meegeven voor de begroting.

De heer Fekkes is ook voor een eenmalige verandering. Bijlage 1 zou hij willen verduidelijken door erbij te zetten: 'behorend bij besluit ... van datum ...'

De heer Hombergen sluit zich aan bij de visie van de heer Van den Berg. Hij is er geen voorstander van om een bestuurlijk moment te schrappen. Het is belangrijk om goed van gedachten te wisselen over de keuzes die worden gemaakt. Voor het verkiezingsjaar kan hij zich hier evenwel iets bij voorstellen, maar dan echt eenmalig. De timing van de documenten is al verbeterd. De najaarsbrief naar voren schuiven vindt hij ook goed en het schrappen van de kaderbrief voor deze keer ook.

Mevrouw Hilders kan zich voor 2019 in het voorstel vinden, de volgende VV moet dan evalueren hoe verder.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits proeft een gedeelde steun voor eenmaligheid. Er zijn momenteel erg veel controlemomenten, die wat in elkaar geschoven mogen worden. Extra ruimte in de ambtelijke organisatie helpt om een dynamische organisatie te vormen. Dat doel zou hij willen meewegen in een evaluatierapportage. Met de koppeling van prestatie-indicatoren aan de financiële stand van zaken, waar de heer Van Boxmeer op wees, is spreker het eens. Het voorstel van de heer Van den Berg om een kaderdebat te organiseren, daar staat hij positief tegenover. Hij zal dit idee proberen te concretiseren. De noodzaak van evaluatie is onmiskenbaar. Spreker zegt toe om majeure afwijkingen te communiceren. De prestatie-indicatoren worden in de cyclus meegenomen.

02. Energiestrategie Delfland en haalbaarheidsstudie zonnepanelen

Hoogheemraad Smits licht toe dat de opgave waar het waterschap aan staat, waarschijnlijk groter is dan nu wellicht wordt gedacht. Vanuit de noodzaak om echt iets te doen tegen de

opwarming van de aarde, is het verstandig om een eerste debatronde over dit onderwerp te houden.

Eerste termijn

De heer Hombergen stelt vast dat de wereld ten aanzien van de energievoorziening behoorlijk in beweging is. Hij steunt de gedachte om door te gaan met dit dossier. Het is van belang te kijken hoe ook andere waterschappen deze rol oppakken. De vraag is bijvoorbeeld of Delfland als waterschap wel daadwerkelijk in de rol van energieproducent terecht moet willen komen, of dat het enkel een faciliterende rol zou moeten spelen en de feitelijke productie overlaten aan partijen als HVC. Er zijn onmiskenbaar risico's verbonden aan energieproductie, waardoor een kritische afweging op zijn plaats is van de wenselijkheid van deze rol. In de gemeente Delft zijn zonnepanelen op monumentale panden overigens wel mogelijk, zolang ze zich maar buiten het zicht bevinden. Hij spreekt steun uit voor dit plan.

De heer Fekkes vindt het een inzichtelijk stuk. Het hoofdstuk aquathermie vindt hij interessant. De discussie over de energietransitie verandert met de week, maar je moet er als waterschap op tijd instappen. Hij stemt in met het stuk.

De heer Van den Berg vindt dat het waterschap wel een rol moet spelen in de energietransitie, maar ook hij twijfelt of het waterschap zelf moet produceren of enkel faciliteren. Hij heeft moeite met het uitgangspunt dat de energieneutraliteit op Delflands eigen beheergebied moet worden gerealiseerd. Hij vindt dat de prioriteit moet liggen bij de achterliggende doelen; als deze efficiënter buiten het eigen beheergebied gediend kunnen worden, waarom zou het dan binnen het eigen gebied moeten? Want mede door dit uitgangspunt zou de participatie van HVC in een groot windmolenpark niet bijdragen aan het bereiken van het doel. Ook is het rendement van grootschalige windenergie hoger dan bij kleinschalige, en dat van windenergie meer van zonne-energie. Spreker heeft het idee dat zonne-energie op veldjes niet de weg is om te gaan.

Mevrouw Ammerlaan vindt dit een belangrijk onderwerp, maar vindt dat er aandacht nodig is voor de basis, voor de gehanteerde definities. Het is in dit gebied al woekeren met ruimte. Waterberging die gebruikt wordt voor zonnepanelen, kan niet meer door agrariërs worden gebruikt. Denk dus goed na over de dilemma's en consequenties. Samenwerking met andere partijen in het gebied is ook belangrijk. Aan het einde van het stuk zou sprekerster het groene stukje 'ter lering en vermaak' eruit willen halen.

De heer Simon pleit ervoor het groene stuk er juist in te houden. Iedereen heeft met het klimaat te maken. We slopen onze planeet en iedereen moet naar zichzelf kijken om hier iets aan te doen. Het stuk toont een goede opzet, een strategie. Het is nog geen investeringsvoorstel, maar spreker is er wel voor.

De heer Kuijvenhoven onderschrijft voortvarendheid. Het is vijf voor twaalf, en een waterschap moet als maatschappelijke partij zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid tonen en meer dan gemiddeld de handen uit de mouwen steken. De investering in zonnepanelen is in dat kader slechts een bescheiden begin. Spreker begrijpt de aarzeling van Gebouwd over het eigen beheergebied, dat verdient nuancering. Allerlei samenwerkingsverbanden stijgen uit boven het eigen beheergebied.

De heer Van Adrichem moest bij de opmerking van de heer Van den Berg denken aan investeren in gebieden als Wit-Rusland, waar de vervuiling nog veel groter is dan hier en waar veel meer winst te behalen is. Ondertussen is de zuiveringsinstallatie een veelvraat van energie en zuivert Delfland erg veel schoon water. Daar moet het waterschap zeker een besparing in energie kunnen halen. Spreker gruwelt van de suggestie dat subsidie zoveel mogelijk benut moet worden, want ook subsidie wordt betaald door inwoners. Spreker is voor investeren op een manier die ook economisch goed is.

De heer Van Boxmeer vindt dat Delfland al een duidelijke inzet toont, maar zich erg richt op electriciteitsneutraliteit. Hij leest nog niet duidelijk waarom Delfland kiest voor bepaalde energiebronnen ten nadele van andere. Hij zou graag de overwegingen waarom deze keuze

wordt voorgesteld willen toevoegen. Spreker vraagt zich af of er in samenwerkingsverbanden sterker gestuurd kan worden op het energieverbruik van partners. De nota richt zich erg op compensatiemaatregelen en grote projecten. Spreker vraagt waarom er niet meer aandacht kan zijn voor maatregelen waardoor nieuwbouw meteen neutraal wordt gebouwd en er geen compensatie meer nodig is.

De heer Nanninga werd bij lezing bekropen door een gevoel van teleurstelling. Er is begonnen met laaghangend fruit. Hij vraagt aan de heer Hombergen of hij hem nou impliciet hoort pleiten voor PPS-constructies. In de groene tekst zou hij enkel het woord 'vermaak' schrappen.

De heer Lont vindt het goed om te investeren. Het waterschap is er nog niet, maar dit is wel iets om op voort te borduren. Spreker vraagt wat er bedoeld wordt met de tekst 'indien je verbruik wilt compenseren...' Gaat dit om de eigen regels van Delfland?

De heer Van Kasteren heeft het document met belangstelling gelezen. Het is een goede basis om initiatieven verder uit te werken. Over een jaar kan de strategie weer worden bijgewerkt. Ook de ontwikkelingen waar mevrouw Hilders in haar documenten op wijst zijn belangrijk om in de gaten te houden, al is het nu nog niet zo ver. In paragraaf 1.3 gaat het over nationaal beleid op het terugdringen van broeikassen. Het proces van opwekken van biogas brengt vooralsnog CO₂ in de atmosfeer die niet wordt opgevangen. Hoe kan Delfland deze emissies bij de opwekking van biogas reduceren?

Mevrouw Hilders wil graag meer inzicht in de definities van neutraliteit die in het stuk worden gebruikt, want die blijken niet uit het stuk zelf. Ze vindt niet dat er al gekozen moet worden voor duurzame windenergie. Kiezen voor duurzame energie lijkt haar goed, maar ze zou graag nader uitzoeken wat goede opties zijn. De prijs van wind neemt af als er veel wind is. Besparen lijkt haar goed, maar efficiency ook. Er is veel ongebruikt potentieel bij Delfland en dat zou ze cijfermatig uitgewerkt willen zien. Alle berekeningen zijn gebaseerd op cijfers van 2015; wat zou het uitmaken als je van cijfers over 2018 uitgaat? Spreekster vraagt of Delfland meer moet doen dan andere waterschappen. Groen gas is goed, maar door te leveren aan gasnet lijkt dat niet mee te tellen. Er zijn strijdige doelen, zoals de zoetwaterfabriek die juist veel energie gebruikt. Het klinkt leuk dat men ondanks de dilemma's aan de slag moet, maar er is wel een richting nodig. Je moet altijd kijken naar de meest efficiënte maatregelen. De focus op het beheergebied levert perverse prikkels op. Hetzelfde geldt voor dat het criterium dat je eigenaar moet zijn van een object zoals een windmolen om het te laten meetellen. Spreekster wil ook dat er breder wordt gekeken dan alleen naar wind. Het democratisch proces rammelt waar het gaat om windmolens. Nederland heeft de slechtste geluidsnormen van Europa. Niet alleen de omgeving, maar ook het personeel loopt in die herrie rond. Windenergie is bovendien al bijna ouderwets. Spreekster is ook kritisch over de samenhang tussen de metropoolregio en RES-regio Rotterdam-Den Haag. Ze heeft over de RES-sen advies gevraagd aan professor Elzinga van de Rijksuniversiteit Groningen. Hij heeft een rapportage opgeleverd die spreekster naar de andere VV-leden heeft gezonden. De RES zal blijkens dat document een nieuwe aanslag worden op lokale overheden, waaronder ook waterschappen. Het college gaat voorbij aan de bevoegdheden van het AB, want het waterschap is geen partij in de MRDH en kan niet zomaar gebonden zijn aan MRDH-maatregelen. Het is 'verplichte vrijwillige' samenwerking. Spreekster maakt zich zorgen over waar Delfland in terecht zou komen door deelname aan een RES. De VV zou hier op zijn minst eerst een besluit over moeten nemen. Tot slot was er laatst een stuk over een democratisch energie-initiatief. Dit stuk is gewoon verdwenen van de lijst van ingekomen stukken. Spreekster wenst hier een toelichting op.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits stelt voor om laatstgenoemde brief weer op de agenda te zetten van de commissie in februari 2019.

Spreker is blij met de ondersteuning voor de aanpak. Naar aanleiding van de reacties stelt hij vast dat Delfland hoe dan ook aan de slag moet met de energietransitie, en dit in samenwerking met andere waterschappen en maatschappelijke partijen. Delfland werkt ook samen met de Deltametropoolregio. IPO, VNG en de Unie van Waterschappen hebben

gesproken met de formerende partijen over inzet op de energietransitie. Wat blijkt is dat de opgave waar de decentrale overheden voor staan, veel ingrijpender maatregelen vereist dan tot voor kort werd voorzien. Een enkele extra windmolen is absoluut onvoldoende en alles moet op alles worden gezet om de energietransitie te kunnen maken. Delfland is wat fossiele brandstoffen betreft al aardig op weg. Bij calamiteiten zal er altijd een zekere mate van fossiele brandstoffen nodig blijven. Of Delfland energieleverancier moet worden? Ja en nee tegelijk, vindt spreker. Delfland zou in allerlei windmolenparken kunnen investeren, maar deelname aan een grote hoeveelheid windmolens boven zee zou niet kunnen. Je moet in eigen huis zorgen dat je energieneutraal wordt, op dat gebied moet de eigen ambitie blijken. Het is daarnaast prima om in een initiatief van HVC te investeren, evenals steun aan een initiatief in Vlaardingen. Het doel is om in 2020 energieneutraal te zijn en in 2050 klimaatneutraal.

De heer Van den Berg vraagt per interruptie waar de definitie voor energieneutraliteit nou eigenlijk vandaan komt. Deze lijkt gewoon een willekeurige keuze te zijn. Spreker gelooft niet dat deze definitie iets zegt over het ambitieniveau, omdat investeringen buiten eigen gebied evengoed van ambitie kunnen getuigen. Uiteindelijk zijn de financiële middelen beperkt en moet je prioriteren. Prioriteit zou dan moeten liggen bij die maatregelen waarmee het achterliggende doel zo veel mogelijk gediend is.

De heer Helsen vult aan dat er zowel waterschappen zijn die meer ambitie tonen als die minder tonen. Er is voor de gehanteerde definitie gekozen omdat het vooral belangrijk is om in je eigen beheergebied aan de slag te gaan, zodat de motivatie ontstaat om ook zelf dingen te doen.

Hoogheemraad Smits sluit de suggestie van de heer Van den Berg niet uit, maar hij wil er niet op voorhand van uitgaan.

Mevrouw Hilders vraagt per interruptie om een overzicht van de in omloop zijnde definities.

Hoogheemraad Smits verwijst naar een definitie van de Unie van Waterschappen. De waterschappen zitten allemaal in hetzelfde schuitje. Spreker vervolgt dat het klopt dat samenwerking met andere partijen van belang is, en dat er moet worden gekeken naar wat ook de partijen in het gebied nodig hebben. Monitoren met PI's is een goed streven. Onlangs was spreker bij het waterschap Rivierenland, en daar is meteen bij binnenkomst te zien wat de prestaties zijn op onder meer energiebesparing. In Wit-Rusland valt inderdaad nog veel te bereiken. Spreker is het er ook mee eens dat breed investeren in verschillende technieken goed is. Hij vindt het een goed voorstel om bij ieder project aan te geven wat het voor de energieambitie betekent. Zonnepanelen kunnen niet op ieder bouwwerk worden aangebracht, maar daar waar het kan zal het ook gebeuren. De zoetwaterfabriek kost inderdaad veel energie, maar een waterschap moet ook innovatief zijn. Het is inderdaad een uitdaging om het zuiveren van schoon water terug te brengen. De hoogheemraad deelt de mening dat de VV goed bij de ontwikkelingen moet worden betrokken. Ten aanzien van de regionale energiestrategie zal hij de VV informeren.

De heer Helsen vult aan dat de RES en MRDH verschillende entiteiten zijn, ze bestrijken hetzelfde gebied, maar vallen niet onder hetzelfde. De betrokken gemeenten hebben de gedeelde wens om samen uit te zoeken wat hun energieopgave in deze regio is. Dat staat los van de MRDH.

Er zal een conceptnota komen waarin de opgave wordt uitgewerkt en waaraan bestuurlijk invulling wordt gegeven waar VV's en gemeenteraden weer op kunnen reageren. Het uiteindelijke definitieve stuk zal ter besluitvorming voorgelegd worden bij de VV. In het betreffende stuk zal ook staan waar de regionale opgave op gebaseerd is en wat het verschil is tussen energieneutraal en klimaatneutraal.

Tweede termijn

De heer Hombergen is blij met de ambitie. Hij wil ervoor waken dat eventuele partners buiten spel worden gezet. Hij is er voorstander van om in eigen gebied te doen wat kan, en te zorgen dat buiten het gebied niemand voor de voeten wordt gelopen. Hij is voor een slimme

omgang met het bedrijfsleven, maar heeft niet de ideologie dat het goed is om zoveel mogelijk aan de markt over te laten. Delfland betaalt nu maandelijks leergeld in de PPS met Delfluent voor de zuiveringen. Wat de samenwerking in RES-verband betreft heeft hij een tweeledig devies: bemoei je niet met wat je niet aangaat, maar zorg tegelijkertijd dat je aansluit bij een ontwikkeling die je toch niet kunt negeren. De titel van de groene tekst mag wat spreker betreft beperkt worden tot 'ter lering'.

De heer Van den Berg is niet overtuigd door de redenering om primair te streven naar neutraliteit in het eigen gebied. Hij is voor ruimer kijken dan dat. Hij vindt dat je steeds moet afwegen wat het beste rendement oplevert, natuurlijk onderwijs oplettend dat je anderen niet voor de voeten loopt. Met deze blik zal hij ook kijken naar voorstellen die op termijn in dit kader naar de VV zullen komen.

De heer Van Adrichem werd getriggerd door de opmerking dat het bedrijfsleven ook iets moet doen: de agrarische sector is verviervoudigd en doet dat met de helft van de energie.

De heer Nanninga vindt het niet goed om windmolens over te nemen in windpark de Grote Lucht; wat je overneemt voegt in wezen niets toe. Die energie is er al. Delfland zou wat hem betreft juist zelf iets moeten doen.

De heer Van Kasteren had nog een vraag gesteld over groen gas in relatie tot de uitstoot van CO₂. De heer Helsen antwoordt dat er een onderzoek loopt om de CO₂ op te vangen en te verkopen aan glastuinbouw en anderen. Daar is dus aandacht voor.

Mevrouw Hilders heeft nog geen antwoord gekregen op haar vraag naar het verschil in effect tussen de cijfers van 2018 ten opzichte van 2015. Dat antwoord mag wat haar betreft via het verzamelformulier. Ze vraagt of het klopt dat verkoop van groen gas niet meetelt. De beperking tot het beheersgebied moet eruit. Ze vraagt zich af waar het voor nodig is dat je eigenaar bent van een windmolen en wil windenergie vooralsnog vervangen door duurzame energie. Stroomvoorziening wordt in alle plannen als risico omschreven, daar moeten goede afspraken over komen. De RUD's zijn erin gerommeld en dat gebeurt wellicht ook met de RES-sen. De fractie Integer Liberaal kan niet akkoord gaan met het huidige stuk.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits stelt dat je gemakkelijk een aantal aandelen kunt kopen in een windmolenpark, maar dat dit je niet ontslaat van de plicht om binnen de eigen organisatie dingen te doen om klimaatneutraliteit te bereiken. Het is te gemakkelijk om aandelencertificaten te kopen en zo het probleem af te kopen. Spreker benadrukt dat de participatie in de RES draait om elkaar enthousiasmeren.

De heer Helsen vult aan dat het de bedoeling van de energieneutraaldefinitie is om Delfland in beweging te krijgen, zodat de regio duurzamer wordt.

De heer Van den Berg is het hiermee eens, maar vindt gezien het feit dat het budget niet onbeperkt is dat Delfland moet doen wat het meeste oplevert.

De heer Hombergen denkt dat er nog uitgebreid gesproken moet worden over circulair watergebruik, want het zou beter kunnen zijn om water bij buurwaterschappen vandaan te halen.

De heer Van der Berg vraagt wat het college nu gaat doen met dit stuk, omdat er discussie bestaat over de definities. Hoogheemraad Smits antwoordt dat de definities verder worden uitgewerkt. Hij wil dit stuk graag doorgeleiden naar de VV van 20 december. Op het punt van de definities zal het voorstel worden uitgewerkt wat betreft energieneutraliteit.

De heer Nanninga hoopt dat erin komt dat men eerst in eigen gebied kijkt, maar niet blind is voor de rest.

De heer Van Boxmeer vindt nog steeds onduidelijk wat er gaat gebeuren.

03. Het niet activeren van uren van het Projectmanagementbureau

Mevrouw Hilders vraagt wat er precies aangepast wordt aan de nota activabeleid.

De heer Van Kasteren kan instemmen onder voorwaarde dat er kritisch gekeken wordt naar het punt van piekbelasting.

De heer Nanninga gaat akkoord.

De heer Van Boxmeer vraagt waarom er gedekt wordt vanuit de niet vrij besteedbare reserve.

De heer Van Adrichem heeft bij punt 2 van het besluit bezwaar tegen de passage over hogere kosten: kosten worden normaal gesproken altijd gemaakt, dus dit is niet hoger. Dat de dekking uit de niet vrij besteedbare reserve komt is bezwaarlijk, dit is oprekken van begroting.

De heer Kuijvenhoven vraagt of het beeld anders was geweest als de balansverkortings en dit besluit tegelijk waren geïmplementeerd. Hij vraagt naar het verschil in personeelslasten die genoemd worden op twee plaatsen van het stuk.

Mevrouw Dijkshoorn vraagt of duidelijk kan worden dat alle gevolgen van de balansverkortings zijn verwerkt en dat er niet steeds weer een nieuw voorstel nodig is.

De heer Van den Berg vraagt waarom het voorstel niet naar de rekeningcommissie is gegaan, terwijl juist de rekeningcommissie gevraagd had om de balansverkortings. Hij wil ook weten wat dit voorstel betekent voor de begroting van 2019.

De heer Hombergen zou het beter vinden om het stuk ter advies bij de rekeningcommissie voor te leggen en een paragraaf toe te voegen over de gevolgen voor de begroting. Hij vraagt of het verhaal ten aanzien van de piekbelasting hierdoor niet onnodig gecompliceerd wordt en of het geen perverse prikkel geeft met betrekking tot inhuur.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits antwoordt dat de VV het eens was met de balansverkortings. Dit onderdeel van de balansverkortings bevat een nadeel: het leidt tot een lager begrotingssaldo, zonder dat dit invloed heeft op de jaarlijkse kasstroom. Op pagina 3 staat een overzicht van de verhoudingen. Je zou verder moeten kunnen kijken tot 2030, dan zou blijken dat er op de lange termijn een voordeel ontstaat. Het stuk is niet apart naar de rekeningcommissie gegaan omdat het in lijn was met het voorstel van de rekeningcommissie.

De heer Doerga vult aan dat alles wordt aangepast op toegerekende personeelskosten. Het verschil tussen de 4,6 miljoen euro op pagina 3 en de 4,1 miljoen die niet wordt geactiveerd, zit in 0,5 miljoen euro die is toegerekend aan de exploitatierekening die al begroot is en eraf gehaald. Dit gaat om dienstverlening aan andere sectoren. De 4,1 miljoen euro blijft over en wordt nu begroot. De piekbelasting heeft te maken met een extra opgave van Delfland.

Tweede termijn

De heer Van Kasteren stelt dat het niet-activeren zowel voor- als nadelen heeft. Spreker pleit ervoor het zuiver te houden, omdat het als algemeen bestuur bewerkelijk is om goed toezicht te houden. Dit kan betekenen dat er een begrotingswijziging nodig is. Spreker pleit ervoor om ook de piekbelasting gewoon via de exploitatie te dekken.

De heer Van Adrichem heeft er moeite mee dat er in vijf jaar 18 miljoen euro uit de reserve niet vrij besteedbaar wordt onttrokken. Er kan straks zomaar een miljoen meer staan.

De heer Van Boxmeer vraagt of alle middelen uit de Reserve niet vrij besteedbaar zijn gehaald. Hoogheemraad Smits bevestigt dit.

De heer Hombergen gaat mee met wat de heer Van Kasteren zei, hij zou graag een heldere lijn trekken ten aanzien van activering van de uren van het PMB.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits neemt de opmerking van de heer Van Adrichem mee. Hij constateert een resterend bezwaar ten aanzien van de piekbelasting. Hij stelt voor het voorstel zoals het er nu ligt door te geleiden naar de VV. Het zou volgens hem 1 miljoen euro kosten als de wijziging wordt doorgevoerd.

Mevrouw Hilders verklaart dat ze zal tegenstemmen als het voorstel niet wordt gewijzigd.

Hoogheemraad Smits zegt toe het voorstel tot wijziging mee naar het college te nemen, maar zegt niet toe dat de wijziging ook wordt doorgevoerd.

Het stuk wordt als besprekingsstuk doorgeleid naar VV.

04. Procedure behandeling begrotingswijziging 2019 en ontwerpbegroting 2020 Het Waterschapshuis

De heer Van den Berg merkt op dat hier hetzelfde probleem ontstaat als vorig jaar vanwege de procedure. Hij vraagt of er echt geen andere oplossing voor bestaat.

De heer Simon vindt het ook belangrijk om de procedurele orde goed te overwegen.

De heer Kuijvenhoven is er zeker van dat meer waterschappen met deze manieren tobben. Hij informeert naar wat het college met de zienswijzen heeft gedaan.

De heer Lont vraagt of het in de toekomst wellicht wel mogelijk is om met vergaderingen te schuiven?

De heer Van Kasteren gaat akkoord, maar sluit zich aan bij eerder gemaakte opmerkingen.

Mevrouw Hilders vraagt of er geen extra VV kan worden ingelast die wel met deze data rekening houdt.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits vindt dat Het Waterschapshuis tegenwoordig goed functioneert. Het is een ingewikkelde organisatie. Het enige punt dat nog niet gemakkelijk loopt is de procedure waardoor van de planning & controldocumenten van Het Waterschapshuis, waarbij de VV niet helemaal goed tot haar recht komt. Spreker wil graag creativiteit inzetten om aan de wensen van de VV tegemoet te komen. Hij zal bij de directeur van Het Waterschapshuis aankloppen welk belang de VV van Delfland hecht aan tijdige informatie voor bespreking in commissies en VV.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

05. Kaderbrief 2020 GR Het Waterschapshuis

De heer Simon gebruikt dit stuk als inleiding bij het eerdere punt over de P&C-cyclus. Hij zou graag altijd het doel van de samenwerking voor ogen houden. Dit is een heldere vertaling van wat Delfland nodig heeft om met vertrouwen door te gaan.

De heer Kuijvenhoven vraagt of de instemming van het college gestoeld is op het feit dat het meerjarenplan op schema ligt.

Mevrouw Hilders ziet dat de brief in november 2018 is binngekomen. Dat vindt ze laat, gezien de VV's in staat moeten zijn om via de kaderbrieven op de hoogte te blijven van alle beleidsontwikkelingen.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV

06. Onderzoek motie doorlichting kosten watersysteem

Eerste termijn

Mevrouw Hilders vraagt of het klopt dat er weinig mogelijkheden zijn om de kosten van het watersysteem te beïnvloeden.

De heer Van Kasteren is blij dat er geen schokkende aanbevelingen worden gedaan door het onderzoeksbureau. Hij volgt de keuze van het college om bepaalde aanbevelingen wel en niet over te nemen.

De heer Lont krijgt de indruk dat het college serieus naar de aanbevelingen heeft gekeken.

De heer Nanninga vindt de brief van het college duidelijk. 24% is kennelijk te beïnvloeden. De financiering van muskusrattenbestrijding is ook een duidelijk verhaal. Spreker had grootse verwachtingen van besparingsmogelijkheden, maar vindt het wel een positieve uitkomst dat deze er niet in significante mate blijken te zijn. Hij vindt dat er prima voldaan is aan de motie.

De heer Van Adrichem is heel tevreden over het onderzoek en over het feit dat het college een aantal punten overneemt.

De heer Simon vindt het deze keer niet gaan over een gemeenschappelijke regeling maar over een gemene regeling. Er wordt gesproken over de 'verwijdering' van tweehonderd muskusratten en wat dat het waterschap in euro's kost. Spreker vindt dat je als waterschap helder moet hebben wat je doelen zijn. Het gaat over gemeenschappelijke strategie en solidariteit. Dierenleed als gemeenschappelijke strategie vindt hij een slechte doelstelling. Daarnaast betaalt het waterschap veel geld aan andere partijen om onnodig dierenleed te veroorzaken. Spreker vraagt om het rapport juist op dit punt wel over te nemen; het kost veel geld en er zijn ook veel bijvangsten. Spreker is van mening dat het herstellen van muskusrattenschade gewoon in het onderhoud kan worden meegenomen.

Mevrouw Dijkshoorn vindt duidelijk blijken wat wel en niet te beïnvloeden is. Er is veel op ingezet en Delfland mag blij zijn dat het wat muskusratten betreft niet de Krimpenervaard is, waar men bijna struikelt over de muskusratten. Spreekster vindt niet dat de aanbeveling over de muskusratten moet worden overgenomen, anders loop je zo achter de feiten aan.

De heer Van den Berg vindt het een prima rapport en ziet geen verrassende conclusies. Hij kan zich in de standpunten van het college vinden.

De heer Fekkes vindt het ook een uitstekend en geruststellend rapport. Hij heeft er vertrouwen in dat de VV voldoende is geïnformeerd.

De heer Hombergen gaat niet mee in de jubelstemming. Hij had verwacht dat het watersysteem goed zou worden doorgelicht. Dit rapport toont dat de onderzoeksopdracht telkens is vernauwd, totdat enkel het zoeken naar besparingsmogelijkheden op termijn overbleef. De vraag is hoe men omgaat met personeelslasten en de interactie daartussen. Er is niet gekeken naar de techniek van het watersystemen, enkel naar ingesloten mechanismen. Er is niet goed gekeken naar de watersysteemtaak en er zit een cirkelredenering in de aanpak. De KPI van zero-based-budgetting is niet zo precies dat de begrotingsstructuur eraan kan worden gekoppeld. Aan de hand van de beleidsdoelen kan strakker worden begroot. Doelen kunnen nu in de lucht blijven hangen. Het rapport is volgens spreker niet zoals bedoeld.

De heer Kuijvenhoven onderschrijft de collegevisie.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits verklaart dat het college vrij uitgebreid over het rapport heeft gesproken. Er wordt een aanbeveling gedaan op het gebied van de KPI's, zoals zero-based-budgetting. De uitkomsten duiden erop dat er de afgelopen jaren forse slagen zijn gemaakt. De echt beïnvloedbare kosten vormen maar een kwart van het totaal. De muskusratten liggen gevoelig, aanpak daarvan is noodzakelijk voor de kwaliteit van de dijken. Op dit punt kwam Delfland er juist vrij positief uit. Spreker is blij met de uitkomsten van het rapport. Op de uitgaven kan niet extra worden bezuinigd.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV

4. H. Hamerstukken

5. Ingekomen stukken

01. Rapportage Prestatieovereenkomst 3e kwartaal 2018 RBG

Mevrouw Alferink vindt de rapportage op zich goed. Ze wil graag met de VV delen dat tegelijk met de behandeling van dit rapport een rapport verscheen van de GGD Haaglanden, waarin staat dat 26% van de gezinnen in krachtwijken onvoldoende gezond voedsel kan kopen. Dat staat in schril contrast met deze rapportage, die lijkt te zeggen dat het wel meevalt met de schrijnende gevallen. Spreekster krijgt daardoor de indruk dat het een soort schijnrapportage is. Ze hoopt dat er in de rapportage van het vierde kwartaal meer duidelijkheid komt over 2015, 2016 en 2017.

De heer Fekkes onderschrijft het probleem dat de PvdA net aanstipte. Ook 50PLUS heeft al aandacht gevraagd voor een rapport van het Nibud over koopkracht van minima. Voor een groot aantal mensen gaat het niet beter. Spreker maakt zich ondertussen zorgen over de grote hoeveelheid bedrijfjes die op no-cure-no-paybasis bezwaren indienen voor mensen, en waarbij het verleidelijk is om zo veel mogelijk in te dienen en te hopen op termijnoverschrijdingen.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits heeft het rapport van GGD Haaglanden ook gelezen. Er wordt inderdaad veel gebruikgemaakt van voedselbanken. Gelukkig zijn er organisaties als voedselbanken en kerken. Toch is het beleid van de RBG zorgvuldig. De RBG levert maatwerk en dat maatwerk heeft geleid tot de onderkenning van achttien schrijnende gevallen. De RBG heeft hier veel aan gedaan. De ombudsman heeft geconstateerd dat de RBG dit goed doet, en beveelt de aanpak aan. Er is inmiddels een wet die organisaties als de RBG verplicht in te zetten op begeleiding, zodat er geen schuldstapeling ontstaat. Spreker is zelf voorzitter geweest van de stichting sociale fondsen in Den Haag, waar veel geld in omgaat. Er zijn inderdaad allerlei bureautjes ontstaan in dit soort branches.

De heer Van Adrichem stelt voor om maatschappelijke instanties die deze mensen ondersteunen eens een compliment te geven.

De heer Nanninga herinnert de voorzitter aan de toezegging om te evalueren.

De rapportage wordt voor kennisgeving aangenomen.

02. Reactie van VBNE en LTO voortgang besluitvorming rond het voorstel van het Uniebestuur over de aanpassing van het belastingstelsel

Mevrouw Hilders heeft de reactie meegenomen en er een standpunt over ingenomen. Ze vraagt of het standpunt al bij de Unie is ingebracht.

Hoogheemraad Smits stelt dat de belastingherziening een complex vraagstuk is. Alle reacties vanuit LTO worden heel serieus genomen.

6. Rondvraag en sluiting

De heer Hombbergen complimenteert de heer Smits voor zijn evenwichtige voorzitterschap, ondanks zijn verschillende petten in deze commissie.

De heer Fekkes vraagt of Delfland een collectieve ziektekostenverzekering heeft, omdat deze zelden gunstig zijn. De secretaris bevestigt dit.

Mevrouw Hilders vraagt naar het beleid voor ingekomen stukken. Ze zijn nu niet allemaal ontsloten en ze heeft de indruk dat er veel meer binnenkomt dan de VV kan zien.

De secretaris antwoordt dat alle stukken geadresseerd aan de VV in iBabs worden ontsloten onder het kopje VV-stukken. Er bestaat ook een mogelijkheid om de agendacommissie te vragen bepaalde stukken als ingekomen stuk te agenderen.

De voorzitter sluit de vergadering om 11.44 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering d.d. 29 januari 2019.

De voorzitter,

De secretaris,

dhr. drs. M. Smits, hoogheemraad

mevr. mr. A.J. Buisman